

בג"ץ: אין חובה להודיע מראש על הריסת בתי מתאבדים

ישראל השתמשה בשיטה זו לרוב, על בתים של פלסטינים החשודים בביצוע או בסיון לבצע עבירות אלימות נגד אנשי כוחות הביטחון, אזרחים ישראלים או כנגד פלסטינים שנחשדו בשיתוף פעולה. ישראל חזרה להשתמש בה באוקטובר 2001.

בשבועות האחרונים הגביר צה"ל את השימוש בהריסת בתים כאמצעי לענישת משפחות מתאבדים. ביום ג' דחה בג"ץ עתירה של 35 משפחות של מתאבדים פלסטינים שדרשו לאפשר להן לערער על ההחלטה להרוס את בתיהן.

בכך הפך בג"ץ את החלטתו מ-1989, לפיה על צה"ל לתת למשפחות שהוא מתכנן להרוס את בתיהן לעתור.

בית המשפט קיבל את טענת המדינה, כי מתן הודעה מראש יסכן את חיי החיילים וקבע כי מדובר בפעולות הנעשות במהלך לחימה.

אולם, פעולות ההריסה הן פעולות ענישה מובהקות, שלטענת ישראל נועדו להרתיע מתאבדים פוטנציאליים. ככאלה, פוגעות הריסות הבתים בדייריהם שלא ביצעו כל עבירה ומהוות ענישה קולקטיבית האסורה על פי המשפט הבינלאומי.

הריסת בתים כענישה רווחה מאוד במהלך האינתיפאדה הראשונה.

נערה נהרגה בשיאה של ההתפרעות בחברון דו"ח בצלם: חיילים ושוטרים נתנו למתנחלים יד חופשית להתפרע

עומדים מנגד. חיילי צה"ל ומתנחלים במהלך ההתפרעות בחברון (צילום: רויטרס)

יום ואל מול מצלמות הטלוויזיה, בידועם כי לא יינקטו נגדם כל צעדים. ישראל, ככוח הכובש בשטחים, מחוייבת לספק הגנה לפלסטינים. בהימנעותה מלעשות כן היא מפירה את חובתה באופן בוטה ומעבירה למתנחלים מסר ברור לפיו גופם ורכושם של הפלסטינים הם הפקר. מיותר לציין כי במקרים בהם פלסטינים ניסו לפגוע מתנחלים, ידעו כוחות הביטחון לפעול במהירות ובנחרצות ולספק הגנה למתקפים.

שם ואי אכיפת החוק עליהם אינם תופעות חדשות. המשטרה וצה"ל נמנעים, כמדיניות, מלהתערב באירועים כאלה. הם מסרבים, למרות ביקורת חריפה שהושמעה כלפיהם מצד גורמים רשמיים, לשנות את מדיניותם.

בהתחשב בכך, אין להתפלא שמתנחלים סבורים כי הם יכולים לעשות ככל העולה על רוחם, לאור

מתנחלים תקפו בסוף השבוע שעבר פלסטינים תושבי חברון, פרצו לבתיהם ופגעו ברכושם. ההתפרעות הגיעה לשיאה ביום א', 28 ביולי, כאשר מתנחלים ירו למוות בניבין ג'מג'ים, 14, בחדר המדרגות של ביתה. בנוסף, דקרו מתנחלים את אחמד א-נתשה, 8, בגבו, בעת שהיה נתון בעוצר בביתו. ההתפרעות באה בתגובה להריגתו של החייל אלעזר ליבוויץ, תושב ההתנחלות בעיר, ב-26 ביולי.

בצלם מפרסת היום דו"ח שסקר את ההתפרעות ואת תפקודם של אנשי כוחות הביטחון במהלכה. הדו"ח, "עומדים מנגד", מתאר כיצד נמנעו במקרים רבים אנשי כוחות הביטחון שמוצבים במקום מלהגן על הפלסטינים שהותקפו ואיפשרו למתנחלים לעשות כרצונם. מתן היתר למתנחלים לפגוע בפלסטינים וברכו-

חשד: חיילי צה"ל נגבו כסף מאזרח בעת שערכו חיפוש בביתו

ב-11 ביולי ביצעו חיילי צה"ל חיפוש בביתו של מוניר עוואד, 34, בבית סחור, שבגדה המערבית. החיילים הורו לו להעיר את אשתו והילדים וריכזו אותם בחדר אחד.

עוואד מסר לבצלם כי במהלך החיפוש ראה את הארגן שלו בידו. כשהלכו החיילים הבחין עוואד שמהארגן נעלמו אלפיים ש"ח שנועדו לתשלום משכורת לעובדיו.

בצלם פנה לפרקליטות הצבאית בדרישה לפתוח בחקירה.

אם יש לך מידע על הפרת זכויות האדם של תושבי השטחים : info@btselem.org

חיילי צה"ל ירו למוות בקשישה

פאטמה אבו ד'אהר, 85, מדר אל-בלח שברצועת עזה, נורתה למוות בלידה שבין יום ה' ויום ו' בידי חיילי צה"ל. היא נורתה ברגלה בעת שישנה בביתה. לאחר הירי נכנס מפקד הכח לביתה ושאל "איפה המחבל שהרגנו עכשיו?" לאחר שהסתבר לחיילים כי הם פגעו באדם אחר הם העבירו את אבו ד'אהר לבית החולים סורוקה בבאר שבע.

בנה עטייה מסר לבצלם כי "התקשרתי לסורוקה כדי לבדוק מה שלומה ונמסר לי שאני צריך להגיע לבית החולים כדי לבדוק את שלומה. הסברתי להם שאני לא יכול להגיע כי אני תושב הרצועה... בסביבות השעה 8:00 בבוקר הודיעו לי ממפקדת התאום והקישור שהיא מתה".

אדם מת לאחר שחיילי צה"ל עיכבו את פינויו לבית החולים

הוא עלול למות במחסום. בתגובה, לעג לו אחד החיילים. אחרי כמעט שעה עברה המשפחה את המחסום, בניגוד להוראות החיילים, שלא אכפו את האיסור בכח. הם הגיעו לבית החולים בסביבות 14:45. סירין שחאדה מסרה בעדותה לבצלם כי "אבי הוכנס לחדר המיון ולאחר שבדקו אותו הודיעו לנו הרופאים שהוא הגיע לבית החולים ללא רוח חיים". בסביבות השעה 19:30 בערב הגופה הובאה לכפר לאחר תיאום עם הצד הישראלי.

סירין שחאדה סיפרה לבצלם שבמחסום היה גם רופא שניסה לעבור. הוא הראה לחיילים את תעודת הרופא שלו, אולם אחד החיילים אסר עליו לעבור ואמר "רופא או לא רופא, חזור!"

רה חיילים. חלק מהם עמדו לפני המחסום וחלק על הגבעה הסמוכה. כשהגענו למחסום הורדנו את אבי מהאמבולנס, הושבנו אותו על כסא גלגלים והתחלנו ללכת. כשהחיילים ראו אותנו, אחד מהם הורה לנו לחזור. הם צחקו עלינו ולעגו לנו. דיברתי אתם בערבית וביקשתי מהם לתת לנו לעבור דרך המחסום, בשל מצבו של אבי. החיילים לא התייחסו לכך והורו לנו לחזור, כשהם מכוונים את כלי הנשק שלהם לעברנו. בן דודתי פנה אל החיילים באנגלית. הוא אמר להם שהם חייבים לאפשר לחולה לעבור כי

ב-18 ביוני מת יעקב שחאדה, 57, תושב ביר זית, לאחר שחיילי צה"ל עיכבו את פינויו לבית החולים. בשעות הצהריים לקה שחאדה בליבו כששהה בביתו. ד"ר נאסר אל-מועז העניק לו טיפול ראשוני בכפר וקבע שעליו להגיע לבית החולים ברמאללה. כחצי שעה לאחר שהוזמן אמבולנס של הסתר האדום, מסר נהגו בטלפון לבני משפחת שחאדה כי החיילים במחסום סורדא מונעים ממנו לעבור. המשפחה הזמינה אמבולנס נוסף של עיריית ביר זית, שאין בו ציוד רפואי פרט לאלונקה. זה הגיע בתוך כרבע שעה. בדרך לרמאללה נתקל האמבולנס במחסום של צה"ל. את שאירע שם סיפרה לבצלם סירין, 22, בתו של שחאדה: "היו שם בין שמונה לעש-

מתחילת אינתיפאדת אל-אקצא מתו לפחות 33 פלסטינים לאחר שכוחות הביטחון הישראליים עיכבו את טיפולם הרפואי.